

de lijst van onderwerpen, die volgens de commissie bij de wet geregeld blijven, volkomen overeenstemt met de omschrijving van de Staatstaak zooals de Birkhovensche conclusies die gaven. Nu hebben die conclusies zeer duidelijk uitgesproken, dat alle overige zaken moeten vervallen aan vrije maatschappelijke instanties. Te Birkhoven dacht men daarbij allereerst aan een vereeniging gesticht door de ouders. Daarnaast ook aan kerkeraden, o.i. ten onrechte, (zie „Ref.“ 13 Maart '48), maar dit is hier niet van gewicht.

Uit alles blijkt voorts, dat Dr D. de richtlijnen van Birkhoven volledig voor zijn rekening neemt. Dus is de conclusie zeer voor de hand liggend: al wat volgens de commissie niet strikt noodzakelijk tot het terrein van den Staat behoort, moet worden overgedragen aan..... de ouders. Dat eischen de conclusies van Birkhoven. En men herinnert zich, dat daar over de taak van het gezin inzake het onderwijs heel goede dingen gezegd zijn. In dezen zijn we het volkomen met Birkhoven eens.

En zoekt men vervolgens, mede om herhaling te voorkomen, een verklaring voor zoo schandelijke verzaking van de eerste onderplichten, dan zouden wij willen wijzen op het volgende:

Naast rechten hebben de ouders ook plichten. Deze plichten zullen zij des te beter verstaan, naarmate zij meer onderwezen zijn in het Woord Gods, dat hun deze plichten oplegt.

Nu is meermalen geconstateerd, dat sinds het begin van deze eeuw, toen de leden der kerk steeds meer in

de algemeene achting stegen en alom allerlei z.g.n. invloedrijke posities verwierven, de tijd niet het vruchtbaarst is geweest voor den waarachtigen bloei van de kerk van Christus. Al moeten we erkennen, dat de uiterlijke glans ons allen de oogen verblindde.

En in diezelfde jaren, waarin de kerk te worstelen kreeg met deze saeculariseerende tendenzen, werd ook naar het leek de schoolstrijd tot een goed einde gebracht. De eerste tijden juist van het middelbaar onderwijs op chr. grondslag bewijzen evenwel, hoe verkeerd de overwinning die men had bevochten, kon werken: men stichtte scholen zonder dat men de noodige docenten er voor had. En met name de middelbare scholen zijn slechts zelden een waar bezit van de ouders geweest.

De saecularisering nu van de kerk, waardoor de klem van het Woord aan kracht verloor en derhalve de ouders hun roeping niet meer helder zagen, gepaard aan de overtuiging, dat wij de eindoverwinning in den schoolstrijd hadden bevochten, heeft onze handen slap gemaakt en onzen ijver gedooft. Daarom moeten we onze gemeenschappelijke schuld, gelegen in het berusten in de bestaande situatie, oprecht belijden. En we mogen dankbaar zijn, als juist door het aan de orde stellen van het onderhavige vraagstuk, verbonden met een openbaring van herlevende kracht der prediking in de kerk, de oogen der ouders weer worden geopend voor de verstrekkende opdracht Gods in het werk der onderwijzing onzer kinderen.

Kampen.

H. M. MULDER.

DE CRISIS VAN HET GEZAG

in het bedrijfsleven (XII)

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

Op grond van hetgeen in ons vorig artikel werd besproken meenen wij tot de volgende omschrijving van den eigendom te mogen besluiten: Eigendom is de door God bij de schepping aan den mensch verleende opdracht tot het oefenen van heerschappij, in afhankelijkheid van God als den Eenigen en Absoluten Eigenaar, over het door God op aarde geschapene.

In Antirevolutionaire Staatkunde, het driemaandelijksch Orgaan van de Dr Abrahams Kuyperscheiding (derde jaargang, uitgave J. H. Kok N.V. Kampen, 1929) komt een interessant en met name ook in onzen tijd, nu het vraagstuk van de medezeggenschap in de onderneming weer sterk de aandacht aantrekt, ter lezing en overweging aan te bevelen artikel voor van dr W. A. van Es onder den titel: „Het gezag en de eigendomsverhoudingen zooals deze naar voren komen in verband met de medezeggenschap". In het vervolg van deze reeks hopen wij op dit artikel nog wel terug te komen. Reeds nu vermelden wij, dat de schrijver blijkens punt 9 van de aan het eind van zijn artikel door hem gegeven Samenvatting tot deze conclusie komt over het bij contract of wet geregelde medezeggenschapsrecht: „Zulk een recht met betrekking tot die — b.v. commerciële — leiding van de onderneming, welke principieel geheel buiten de gezagsverhouding tusschen werkgever en werknemer in de onderneming omgaat, wettelijk of contractueel voor te schrijven, is een inbreuk op de eigendomsbevoegdheden van den ondernemer, en moet daarom als socialisme en klassenstrijd worden afgewezen. Of in bijzondere omstandigheden toch ook hierover wel eens overleg met de werknemers aanbeveling verdient, moet aan deze omstandigheden en aan het oordeel der ondernemers worden overgelaten." (blz. 373) Dit is dus een radicale afwijzing van hetgeen thans ook van A.R. zijde, nu wij twintig jaar verder leven, vrij algemeen wordt voorgestaan. Hoewel deze conclusie van den schrijver onze onverdeelde instemming heeft, meenen wij toch dat des schrijvers argumenten nog klemmender zouden zijn geweest, wanneer hij in zijn vroegere werken, zooals werd besproken, en ook in 't onderhavige artikel zich strikt gehouden had aan zijn eigen eens gegeven omschrijving van het wezen van den eigendom als gelegen in heerschappij. Zoo gezien is het toch op zijn minst een verzwakking, wanneer hij gaat onderscheiden tusschen gezag en eigendom en dan als volgt: „Het gezag heeft betrekking op personen, de eigendom op zaken". Daarbij onderscheidt hij dan vervolgens nog een machtsfeer, die de eigendomsverhouding schept, welke onder bepaalde omstandigheden een gezagsfeer worden kan, wanneer een persoonlijk wezen tot deze machtsfeer ingaat (blz. 351). Wij betreuren dit daarom, omdat in deze zondige wereld met het woord machtsfeer niets gezegd is over de zeggenschap van deze macht. Weliswaar beziet ook deze schrijver gezag en eigendom beide onder het gezichtspunt van het beschikingsrecht, dat evenwel volgens hem na den zondeval ontstaat en als gevolg van de zonde is aan te merken. Op grond van Gen. 1 : 28 zijn wij evenwel van oordeel, dat eerst gesproken moet worden van een opdracht tot heerschappij, en dan bij de schepping, waaruit dan een beschikingsrecht voortvloeit. Wanneer wij aan deze allereerste onderscheiding vasthouden dan zien wij zoowel mensch als wereld, persoon als eigendom, liggen onder een door God ingestelde rechtmatige heerschappij. Dit geeft ons voorts dit voordeel, dat ter-

wij de schrijver opmerkt op blz. 371 dat „de eigendom dikwijls een gezagsfeer schept", omdat hij nu eenmaal gezag verbonden acht aan een persoonlijk wezen en daarop gericht, waarin dus opgesloten ligt een vorm van eigendom, weliswaar dikwijls voorkomende, doch staande buiten de gezagsfeer, wij daarentegen allen eigendom niet maar dikwijls doch altijd zien liggen in de sfeer der rechtmatige heerschappij, nog scherper gedefinieerd achten te bestaan in rechtmatige heerschappij.

Wij dienen nu vervolgens de vraag onder de oogen te zien, hoe 't op grond van de Heilige Schrift en dan weer teruggaande tot op de Schepping met de uitoefening van deze heerschappij is gesteld. Wij kunnen ook zeggen of er bij den paradijstoestand sprake was van communalen, gemeenschappelijken, of privaten, individueelen eigendom.

Dr W. A. van Es, die den eigendom ziet als een gevolg van de zonde, gelijk wij met citaten aanwezen, acht dus in den staat der rechtheid eigendom onbestaanbaar. Hij spreekt dan ook van „het communisme van den hof van Eden" (brochure, De grondslagen van den Eigendom bij het licht van de eerste vijf boeken der Heilige Schrift, blz. 24) ten aanzien van de eigendomsregeling en acht hetgeen volgens hem daarvan nog aan te treffen is bij de eigendomsverhoudingen onder Israël niet alleen een herinnering te zijn aan den verloren paradijstoestand doch ook een profetie „dat er nog eens weder een levensstaat zonder eigendom te verwachten is" (brochure, blz. 25).

Reeds de heenwijzing naar Gen. 1 : 28 en de daarin gegeven eigendomsbepaling alsook de een vorig maal reeds geciteerde erkenning van Dr Van Es, dat in Gen. 1 : 28 beginselen liggen uitgedrukt, waaruit onder bepaalde omstandigheden de eigendom zich ontwikkelen kon" (proefschrift, blz. 43), wanneer wij namelijk onder deze bepaalde en niet nader door den schrijver aangewezen omstandigheden niet uitsluitend de omstandigheden na den zondeval moeten verstaan, dwingen ons tot afwijzing van deze „communisme" typeering zoowel van paradijs als van nieuwen hemel en nieuwe aarde. Doch ook overigens is o.i. wanneer wij deze zaak bezien vanuit de Schrift-verhanden, en letten op het geheel der Godsopenbaring in de H. Schrift, voor een dergelijke beschouwing geen plaats. Dit willen we volgende week zien.

P. GROEN.

Amerika en Indonesië

Dezer dagen ontving ik uit Amerika toegezonden een gedrukte circulaire uitgaande van een zendingsvereniging, die zich noemt: „U. T. Mission of Indonesia". Adres: „P.O. Box 887, Porterville, Calif. U.S.A.".

De inhoud hiervan is als volgt (nauwkeurig vertaald):

DOOD — LIJDEN — ROUW
IS ER GEKOMEN OVER INDONESIË!
UW ONMIDDELLIJKE HULP IS DRINGEND
NOODZAKELIJK! HELP TERSTOND! BID VURIG!
GEEF EDELMOEDIG!

DE FEITEN:

Nederland, in zijn vurige begeerte om opnieuw zijn koloniale macht over Indonesië te verkrijgen en zijn zeggenschap (mastership) over 70 miljoen Indonesiërs weer te herstellen en deze opnieuw onder slavernij

te brengen, is begonnen met het bombarderen en beschieten van de huizen van onschuldige gezinnen en het afslachten van duizenden Indonesiërs.

Een groep Indonesische christen-broeders en -zusters, die vergaderd waren in hun kerkgebouw om te bidden, terwijl de vijand naderde, werden allen door de Nederlandsche soldaten vermoord, omdat „christelijke inlanders" nog moeilijker tot onderwerping te brengen zijn dan heldensche.

Hart-verscheurend nieuws bereikt ons van onzegbaar leed en lijden. Terwijl de Hollanders door den raad van Vereenigde Natien schuldig zijn verklaard en veroordeeld, behoeven de Indonesiërs onze hulp. Wij kunnen niet toelaten dat zij omkomen als de beesten op het veld.

In den Naam van God moeten wij dit verjdelen! Wij moeten onze christen-broeders en -zusters in Indonesië duidelijk doen blijken, dat wij aan hun zijde staan. Wij moeten, bij de genade van God, voortgaan met het verspreiden van het Evangelie van Jezus Christus.

Christen-broeders, herinnert u, dat, waar Christus wordt gekend en aangenomen in hart en leven, duisternis en vrees moeten wijken. Hij brengt den eenig mogelijken vrede en rust in het hart. Hij brengt vreugde in de wereld van zorg en leed; rust te midden van oorlogsrumor.

Viuchtelingen met kapotte voeten weenen om rust, onderdak en voedsel. Zoo menigeen weet niet waar hij zijn voet des geloofs zal neerzetten. Gij en ik weten het. Zullen we het hun vertellen? Gewonde harten weenen om balsem voor de geslagen wonden. Hun lichamen en zielen smachten om redding. Helpt gij hen en ons door het brengen van het Evangelie der bevrijding?

Lieve lezer! wij staan hier rechtstreeks tegenover een plotselinge grooten nood en wij weten, dat gij wilt helpen dragen den zwaren last dien wij op ons genomen hebben. Alstublieft, geeft wat u kunt; spreekt tot uw medebroeders en zusters omtrent Indonesië en zijn nood en bidt, wachtend wat God kan doen door uw hulp.

WAT GIJ DOEN KUNT.

Bidt voor de Indonesiërs, dat God hen mag helpen in hun strijd voor de vrijheid.

Schrijft aan president Truman, en de regeering te Washington per kaart, brief of telegram en protesteert tegen het afslachten van Indonesiërs, hetwelk den Hollanders mogelijk gemaakt wordt door middel van Amerikaansche geld, Amerikaansche vliegtuigen, Amerikaansche uniformen, Amerikaansche oorlogsbenedigdheden.

Verspreidt deze circulaire in uw kerk en onder uw kennissen. Komt in protestvergaderingen bijeen. Vergadert oud-linnen en verbandstoffen. En zendt dit naar de hoofdredactie van uw plaatselijk dagblad.

Vraagt ons om aantallen van deze circulaire en verspreidt deze bij uw post, op uw kantoor, in uw fabriek, school, club of kerk.

Geeft ons uw financieelen bijstand! Doet het zoo hoog u kunt. Groot is de nood en veel is noodig. Wij vragen het voor den voortgang van de verspreiding van de Blijde Boodschap! Helpt! Wordt actief voor het weghongerende Indonesië. Geef ons uw christelijke medewerking!

Dit is het uur waarin wij u noodig hebben! Stelt den Heere niet teleur! Stelt de Indonesiërs niet teleur! Stelt uw zendingen niet teleur! Schrijft wijsseis uit, betaalbaar aan U. T. Mission of Indonesia. (Volgt bovengenoemd adres.)

Bij dit pamflet was ingesloten een speld, of insigne, ongeveer ter grootte van een gulden, bovenste helft rood en de onderste helft wit, waarop te lezen staat: „LIBERATOR OF INDONESIA, met het heilig Evangelie, „Lev. 25 vers 10, U. T. Mission of Indonesia". In dezen tekst lezen we: „En gij zult dat vijftigste jaar heiligen en vrijheid uitroepen in het land voor al zijn inwoners; het zal u een jubeljaar zijn; en gij zult wederkeren, een ieder tot zijn bezittingen en zult wederkeren een ieder tot zijn geslacht".

Veel commentaar behoeft hier niet bij.

De leugenprofetie heeft zich hier ook al meester gemaakt van de een of andere zendingsvereniging, die al te gemakkelijk slachtoffer werd van de misleidende politieke propaganda van de Amerikaansche pers.

Het is alleen maar zoo diep te betreuren, dat menschen, die zich christenen noemen in Amerika zich zoo gemakkelijk laten verleiden en, denkend, dat zij God dienen, in feite zich dienstbaar stellen aan de werken der duisternis.

Men ziet hierin hoe oppervlakkige menschen, die zich niet beheerschen laten door positieve schriftuurlijke beginselen voor alle gebieden van het leven, heel gemakkelijk een speelbal worden van den geest van den tijd, die uit satan is.

Maar er is óók schuld bij ons.

In de eerste plaats bij de Nederlandsche Regeering, die eerst weifelachtig en tweeslachtig, geen eigen richting koos, en daarna te weinig zorg droeg, dat, toen eenmaal de koers gevonden was, Amerika ook voldoende op de hoogte werd gesteld. Wij missen wat we voor Amerika niet missen kunnen, de luidruchtige, psychisch goed ingestelde reclame. Tijdens mijn bezoek aan Amerika heb ik niets gemerkt van onzen z.g. „voorlichtingsdienst". De eenige reclame die Ne-

derland met poffe de tulper cuul gemaakt is. Maar we in we nu ben allen overstelp voorlicht komt, v eer van jongens, staat hier

Geluk Amerika. kanten in diepe ver van het persoonlijk Pearson, achtige r den burg voor al beetje ve

Maar v eigen ma

Goes.

Een v

We zijn de spreke de onder

Ds F. king nen stuk goet verstrekt ons vande gedachte

Ds F. jeugd in hopen w uitgangs werp mo teekenis komt in malen w jeugd.

Het z in rustig ken. Des persoonlij de zijn e we leden naar hui

Amice Zooals cratische Westerin nistische beleefdel Marnix-b onderwer hetgeen strijdt, n voorts h waard is scherp b dingen h vlakke k dingen — geerig te Beled wijsbegee wijsgeere verwerpen voor gro Men m over hijv En als over een zijn aard de unive blijweze blunders, Ik ben, als het r waar h Wij m vooral al te sparer En dar aanbevel politiek wordt. Laten